

Infants amb problemes de salut mental per l'habitatge

■ Els desnonaments, l'amuntegament i les males condicions dels pisos causen vergonya, angoixa i malestar físic ■ Un estudi de la Pere Tarrés alerta de l'efecte devastador de la crisi en la infància

Un desnonament amb tres menors, l'octubre passat a Ciutat Meridiana, a Barcelona ■ ELENA FERRAN

Rosa M. Bravo
BARCELONA

La crisi provocada per la pandèmia s'ha acarnissat amb les classes més pobres, i el fet de tenir fills menors agreuja la vulnerabilitat social. La Fundació Pere Tarrés ha aprofundit en els efectes que els problemes amb l'habitatge provoquen en infants i adolescents. Els resultats són demolidors: les males condicions dels pisos, els desnonaments i la precarietat provoquen en infants i adolescents estrès, ansietat, vergonya i

culpabilitat, i afectacions físiques com ara malalties respiratòries. L'amuntegament que viuen en pisos compartits amb diverses famílies els provoca addició a les pantalles pel fet d'haver d'estar tancats a l'habitació, i s'han registrat abusos sexuals per part de persones amb qui han de compartir habitatge. Així es desprèn d'un estudi que ha fet la fundació amb entrevistes a 176 famílies, unes dades extrapolables a les 1.500 que l'entitat atén als centres socioeducatius.

“Són dades que alar-

men”, va afirmar ahir, en la presentació de l'enquesta, la cap de metodologia i estudis del departament de consultoria i estudis de la Fundació Pere Tarrés, Rosalina Alcalde. L'estudi revela que el 75% de les famílies han vist reduïts els seus ingressos pel coronavirus, i un 66% afirmen que això els ha afectat en el pagament de l'habitatge. El 29% de les famílies han hagut de canviar de residència els últims cinc anys per motius econòmics. El 22% han viscut un desnonament. Un 13% dels menors viuen en habitatges

Escollir ninos en un desnonament

“Fa poc, en un desnonament una nena va haver d'escollir quins ninos s'enduria. Fer escollir a un nen entre les seves joguines és un maltractament mental.” Així ho afirmava ahir Estrella Ambrojo, portaveu de la PAH Ciudad de l'Hospitalet. “La nostra plataforma té 130 famílies, totes amb fills, i els nens pregunten a les assemblees si els faran fora de casa. Ho viuen amb una inseguretat tremenda.” Per a algunes famílies desnonades l'alternativa al carrer és

l'ocupació. “Acaben en pisos de fons voltor i els nens ho viuen malament perquè els veïns els diuen que són ocupes i no s'atreixeixen a portar companys a casa. Sovint són pisos destrossats, sense aigua ni llum”, afirma Ambrojo. Neus Cerdà, directora de la Fundació Mans a les Mans, hi afegia que hi ha nens que “passen per 15 cases diferents i diuen que la seva roba els ha de cabre en una maleta”. Alguns van amb la motxilla a dutjar-se als centres socioeducatius.

inadequats. El 46% de les famílies creuen que estan en risc de perdre casa seva. I un 10% admeten que ocupen il·legalment la llar on viuen. “El 52% de les nostres famílies són pobres, i el que més ens preocupa és que la pobresa pot generar seqüeles importants en la vida dels infants, sobretot quan es dona a edats primerenques”, va explicar Alcalde.

Aquestes xifres es tradueixen en situacions que impacten en els menors. Problemes com ara humitats i manca de sol i calefacció als habitatges repercuteixen en asma, refredats o al·lèrgies —esmentats pel 71% dels enquestats—. A les afectacions físiques s'uneixen les emocionals: “Els nens tenen vergonya del lloc on viuen, no volen portar amics a casa seva i senten ansietat per l'estigma de la pobresa. Que els nens diguin que ets pobre pot ser element de *bullying*”, va alertar Alcalde.

Als responsables de la fundació els preocupen especialment els efectes que els desnonaments tenen en els menors. “Les famílies promouen el silenci per no preocupar-los i a les escoles no sempre saben com acompanyar el dol de la pèrdua de la llar.” L'angoixa dels menors acaba de vegades amb autolesions. Preocupen també les condicions en què comparteixen habitatge. “Conviure amb algú i que no és de la família pot generar risc d'abusos físics i sexuals”, afirma la responsable de l'estudi, “i la manca d'espai afecta el joc simbòlic dels infants i la intimitat dels adolescents”. La Fundació Pere Tarrés reclama que es reguli el preu de l'habitatge i un compromís social entre les diferents administracions per abordar aquestes situacions. ■

“Jo dic als meus fills que la mama és pobra”

PRECARIETAT • La María José ha viscut amb 11 persones i ha ocupat amb els seus fills, que han estat assetjats per ser pobres

R.M.B.
BARCELONA

La María José posa cara a la realitat que mostra l'estudi de la fundació Pere Tarrés, amb una vida que ha inclòs violència masclista, cinc fills de tres pares diferents, precarietat econòmica, contractes temporals que s'han alternat amb el cobrament de presta-

cions i una resiliència que l'ha dut a estudiar l'ESO amb l'aspiració de ser algun dia integradora social. Va tornar a casa dels seus pares embarassada de la quarta filla i hi va conviure amb ells, la seva germana i els nebots. Van arribar a viure dotze persones en un pis de 90 metres i la difícil convivència la va impulsar a abandonar la casa familiar. Un conegut la va convidar a ocupar

una casa a la Zona Franca, on la van ajudar els veïns. S'hi va endur la mare, de manera que sis persones vivien en 48 m². Ara torna a viure a casa dels pares, que han mort, sola amb els seus cinc fills. Els menors han sabut que és viure amb síndrome de Diògenes i en una casa ocupada on la nevera i el televisor eren articles de luxe. La més gran té 19 anys i el més petit, onze mesos.

“Dintre de la realitat que tenen els meus nens són feliços. Jo els dic que la mama és pobra, però els puc donar una bona educació, per sort són bons estudiants”, afirma la María José. El suport psicològic ha estat important, tant per a ella com per als seus fills. Als petits els han hagut d'ajudar per l'agressivitat amb què reaccionaven “per l'assetjament d'altres nens, que reien

perquè som pobres”. “No podien portar companys a casa perquè no teníem ni una pilota, han jugat amb joguines dels veïns i dibuixem molt.” La gran és qui més ha patit els efectes de tot plegat. “Ha tingut molta ansietat i trastorns alimentaris.” Agraïx el suport de la fundació Mans a les Mans i lamenta el poc que ha rebut de l'administració. ■